

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 12 listopada 2024 r.

Maciej Awizeń

BZ.68.58.2024

**Wójtowie, Burmistrzowie, Starostowie,
Prezydenci Miast na Prawach Powiatu**

Szanowni Państwo,

Dolnośląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny (dalej: DPWIS) we Wrocławiu oraz Państwowi Powiatowi Inspektorzy Sanitarni (dalej: PPIS) województwa dolnośląskiego, w ramach działań podejmowanych w celu usunięcia skutków powodzi we wrześniu 2024 r., zaplanowali pobory próbek wody do spożycia z przydomowych, prywatnych studni zlokalizowanych na dotkniętych powodzią terenach.

W związku z powyższym DPWIS we Wrocławiu określił kryteria, które za pośrednictwem PPIS, zostały przekazane do właściwych miejscowo gminnych jednostek samorządowych.

PPIS, zgodnie z zaleceniami DPWIS we Wrocławiu, podjęli działania informacyjno-edukacyjne, rekomendując ww. jednostkom sporządzenie wykazów studni do badań laboratoryjnych wody. Wskazane wykazy, opracowane przez Gminy, powinny zawierać wyłącznie dane dotyczące studni przydomowych, stanowiących jedyne źródło wody do spożycia w danym gospodarstwie domowym. Ponadto studnie powinny być odpowiednio przygotowane do poboru próbek wody (o czym PPIS poinformowali Gminy).

Zgodnie z rekomendacjami, wskazane do badań studnie winny spełniać poniższe kryteria:

1. przed ponownym uruchomieniem zalanej studni powinna być ona bezwzględnie doprowadzona do odpowiedniego stanu sanitarno-technicznego, zgodnie z instrukcjami dostępnymi na stronach internetowych organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej - wykonanie badań jakości wody ze studni bez wcześniejszego wypompowania wody, oczyszczenia studni ze szlamu i wszelkich nieczystości oraz jej dezynfekcji jest niezasadne, gdyż otrzymane wyniki nie będą mogły być uznane za wiarygodne,

2. proces doprowadzenia studni do prawidłowego stanu sanitarno-technicznego przeprowadziły wyspecjalizowane jednostki – gwarancja właściwego przygotowania wody w studni do badań fizykochemicznych i mikrobiologicznych,
3. czynności czyszczenia i dezynfekcji studni przeprowadzono przy braku wpływu wód zalewowych na jakość wody w studniach.

Do dnia 07.11.2024 r. podmioty zaangażowane zgłosiły potrzebę przebadania 898 studni przydomowych (po weryfikacji), które stanowią jedyne źródło wody do spożycia dla gospodarstw domowych.

Do dnia 08.11.2024 r. (stan na godz. 10.00) zbadano wodę ze 569 ww. studni, których zdezynfekowanie i przygotowanie do poborów wody potwierdziły jednostki samorządowe. Otrzymane wyniki wykazały, że woda z 473 studni nie spełniała wymagań sanitarnych (głównie w zakresie mikrobiologicznym), a w pozostałych 96 studniach – była odpowiedniej jakości.

Ponadto w dniu 28.10.2024 r. przedstawiciele DPWIS we Wrocławiu pobrali do badań laboratoryjnych próbki wody z 12 losowo wytypowanych studni zlokalizowanych na terenie 4 powiatów. W wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych jedynie w dwóch próbkach wody stwierdzono właściwą jakość wody pod względem mikrobiologicznym, przy czym w jednej z tych próbek stwierdzono przekroczenie parametru fizykochemicznego (mętność). Zatem tylko w przypadku jednej z dwunastu zbadanych studni stwierdzono właściwą jakość wody, zarówno pod względem mikrobiologicznym, jak i fizykochemicznym oraz organoleptycznym. W pozostałych studniach jakość wody nie odpowiadała wymaganiom sanitarnym określonym dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W okresie 23.09.2024 r. – 08.11.2024 r. laboratoria organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej woj. dolnośląskiego zbadały 2381 próbek.

Biorąc pod uwagę otrzymane wyniki badań należy stwierdzić, że aż 79,7% zbadanych studni posiada wodę niezgodną z wymaganiami sanitarnymi. Po przeprowadzeniu szczegółowej analizy przyczyn tak wysokiego procentu wyników niespełniających wymagań sanitarnych, określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, można wywnioskować, że:

1. studnie wskazane w wykazach przekazanych PPIS przez jednostki samorządowe mogły być niewłaściwie przygotowane do poboru próbek wody, czy też wskazane bez przeprowadzenia procesów czyszczenia i dezynfekcji przed poborem próbek (podczas poborów próbek przez przedstawicieli DPWIS we Wrocławiu, w pojedynczych przypadkach, właściciele zalanych studni informowali próbkobiorcę o braku

- podejmowania jakichkolwiek działań organów gminnych w procesie przywrócenia właściwych parametrów jakościowych wody w studni (stwierdzono niezgodność z deklaracją władz lokalnych wniesionych do PPIS),
2. studnie mogły być zgłoszone do badań w warunkach trwającego zanieczyszczenia wody w studni wodami popowodziowymi poprzez wody gruntowe (np. przy nieszczelności cembrowiny),
 3. termin zgłoszenia studni do badań był zbyt wczesny, ponieważ proces stabilizacji zwierciadła wód gruntowych w studni mógł jeszcze trwać (za zakończenie tego procesu można uznać ustabilizowanie się zwierciadła wody w studni na poziomie wartości średniorocznych).

Uwzględniając stanowisko DPWIS, zasadne wydaje się, aby w dalszej kolejności woda ze studni wytypowanych do badań była kilkukrotnie odpompowana, a studnia oczyszczona i zdezynfekowana, zgodnie z instrukcjami umieszczonymi na stronach internetowych Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych. Ponadto jednostki samorządowe, przy weryfikacji sporządzonych wykazów studni, powinny dokonać analizy pozostałych czynników wpływających na jakość wody (wskazanych powyżej), a jej wyniki powinny być uwzględnione przy weryfikacji.

Nadto, w świetle przepisów ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz obowiązków wynikających z przepisów dotyczących zarządzania kryzysowego, gminne jednostki samorządowe powinny aktywnie uczestniczyć w działaniach podejmowanych w celu zapewnienia mieszkańcom terenów popowodziowych wody do spożycia spełniającej wymagania sanitarne, w tym podejmować skuteczne działania w zakresie wymaganego przygotowania studni przydomowych do poboru wody i przeprowadzenia badań laboratoryjnych jakości pobranej wody.

DPWIS we Wrocławiu przekazał, że w jego opinii, tylko w takich przypadkach działania naprawcze przyniosą pożądany efekt, co znajdzie możliwe odzwierciedlenie w prawidłowych wynikach badań próbek wody pobranej ze studni przydomowych.

Z poważaniem,
Wojewoda Dolnośląski

Maciej Awiżeń

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/